

СССР УЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН
ЧИКА БОШЛАГАН

№ 175 (18.053).

29 июль 1981 йил, чоршанба

Баҳоси 2 тийин.

ТАЙЁР ОБЪЕКТ УЧУН

Бизнинг мамлакатимиз ҳар йили миллий даромадининг таълиғига қисминини капитал қурилишга сарфламиз. Гўят катта маблағлардан оқилона, омилдорлик билан фойдаланиш, меҳнатда юксак пировард натижаларга эришиш, бошқача сўзлар билан айтганда, янги қувватларни гўят қисқа муддатларда тахт қилиб топириш ва уларни тез ўзлаштириш, ишлаб турган корхоналарни реконструкция қилиш жуда муҳимдир.

Бунинг учун, дейилади КПСС XXVI съездининг қарорларида, маблағлар ва материал-техника ресурсларини асосий объектларга жамлаш, бу объектларни янги мобайнда бир маромида ва комплекс равишда фойдаланишга топириш, бир пайтнинг ўзида барпо этилаётган қувватлар микдорини чоплаш керак. Ўқимда практика қуриб битазилмаган ишлаб чиқариш ва ўқимдаги машина-ускуналарнинг запасларини нормативга тушириш, капитал ишлар самардорлиги ва сифатини янча ошириш имконияти беради.

Қурувчилар беш йилликни ҳужалик юртишнинг янги механизмининг жорий этиш шарафига бошладилар. Коллективларнинг планлари уларнинг имкониятлари билан, материал-техника ресурслари, лойиҳа-смета ҳужжатларининг маъжудлиги билан чамбарчас боғланмоқда. Эндиликда қурувчиларнинг ишини ўзлаштириш, маблағлар ҳажмига қараб эмас, балки товар қурилиш маъсулоти, қувватларнинг фойдаланишга топиришга қараб баҳоланади. Мана шуларнинг ҳаммаси министрилар ва идораларни, трестлар ва бир-лашмаларни йилнинг қуриб битазилмаган программасини баҳаришга бугун куч-тайратларини сарфлашга мажбур этишлари керак.

Ҳужалик юртишнинг янги механизмининг бошқалардан барвақт қўллаш қўлгина коллективлар муайян муваффақиятларга эришадилар. Белоруссия, Литва, Ўзбекистон, Иркутск, Саратов бинокорлари ўқимчи беш йиллик охирига келиб, даярлик ҳамма ишга тушириладиган объектларни фойдаланишга топиришди. Битказилмаган ишлаб чиқаришнинг амалда нормативга етказилди. Масалан, саратовликларнинг таърибаси зўр эътиборни жалб қилмоқда. Улар капитал қурилишнинг бошқариш системасини ишлаб чиқдилар, бу система таъкилий-сисий, инженерлик ва иқтисодий тадбирлар комплексини ўз ичига олади. Маҳаллий партия, совет ва касба-союз органлари янги шартларда ишлаш учун кадрларни собитдамлилик билан тайёрламоқдалар, реал ва барқарор планлаштириш учун кўрашмоқдалар.

Бу ерда қурилиш ишларини пул билан таъминлаш системаси ишчи ишлашга иқтисодий жиҳатдан асосий таъсир ўтказмоқда. Эндиликда ишлар объект тўла қуриб битазилмаганга қадар илгари буюртмачиларга берилган аванслар ўқимча банк томонидан кредит билан таъминлаб турилади. Бу қурувчиларни қувватларни фойдаланишга топиришга маъжудларига бевосита боғлиқ қилиб қўяди. Қурилиш банки эса уларнинг ишини пул билан назорат қилиб туради.

Ҳамма жойда ҳам капитал қурилиш ҳужалик юртишнинг янги усулига маъсулоти юксак даражада ҳис этиб уюшқонлик билан ўтказилади, деб бўладики! Йўқ, қўлгина қийинчиликлар ва муаммолар учраб турибди. Баъзи ҳужалик раҳбарлари ҳали ҳам эскиликка ёпишиб олиб, янги методларнинг жорий этишини беш йиллик охирига сўриб қўймоқдалар. Аввал бўлганда, баъзи коллективлар шу йил реал шарт-шароитларни ҳисобга олмасдан тузилган топириқларни олдилар. Ана шу топириқларнинг бир қисми янги кил мобайндай ҳақиқат қўриб чиқилди. Уларнинг баъзиларига лойиҳа-смета ҳужжатларини таъкидланмаган объектлар киритилди. Чунки, СССР Қурилиш министрлиги коллективларига бу йил пудрат ишларни плани қилиб 12 процент оширилади. Оширилган топириқ материал ресурслари билан тўлиқ таъминланмади.

Панам ҳам тигиз, ҳам реал бўлиши керак. Ана шундагина у сафарбар қилувчилик таъсирини ўтказди, пировард мақсадни қўришга, коллективларда юксак меҳнат ғайрати жўш урган муҳитни етказди келтиришга ёрдам беради. Бироқ қўлгина, унинг ани бўлади. Баъзи коллективлар ҳатто бугунги кунда ҳам йилнинг қуриб битазилмаган объектларига лойиҳа-смета ҳужжатларини, капитал маблағларини тўлатиш олишган эмас. Волгоград, Горький, Киров, Вологда областларида, Хабаровск, ўлкасида, Қозғистон, Украинанинг бир қанча районларида шундай ҳоллар мавжуд. Қачонки, лойиҳа-смета қатъинан барҳам бериш — СССР Госплани, Госстройнинг, маҳаллий партия, органларнинг бурчидир. Ҳужжатлар, пул ва материал-техника ресурслари билан таъминланмаган объектлар пудрат ишларни планларидан чиқариб ташлаш керак. Битказилмаган қурилиш ишлари ўқимнинг фақат шу йўл билангина тўхтатиш мумкин.

Қурилиш барча қатнашчиларнинг баҳамжидат ҳаракати, объектнинг таъдирини учун уларнинг баббаравар жавобгарлиги — юксак пировард натижаларга эришишнинг, қувватларни ўз вақтида фойдаланишга топиришнинг асосий шартларидан биридир. Министрилар ва идоралар ана шу ўзаро муносабатларини тартибга солувчи йўл-йўриқлар ва таъсирларини ишлаб чиқдилар. Аммо ўзаро алоқадор таъкилотлар ўртасида ҳозирча тўла ҳамжидатликка эришилгани йўқ. Қўлгина лойиҳачилар, машина-ускуна ва материалларни етказиб беришчилар, буюртмачилар қурилиш конвейери билан бир маромида иш қўрамадилар. Қурилиш ҳар бир қатнашчиси ишнинг яна бир тахлил қилиш, план митозимини бузганлик учун жазо черасини қўчатириш, моддий ва маънавий рағбатлантириш қурилиш майдончаларида пировард натижалар тезроқ қўлга киритилишига ёрдам берадиган бўлишига эришиш мақсадага мувофиқдир.

Пудратчи коллективлар ўзлари янги ҳужалик механизмининг жорий этиш муносабати билан пайдо бўладиган имкониятлардан ҳали сўст фойдаланмоқдалар. Улар бошқаришнинг йўл бўғинли системасига секинлик билан барҳам бермоқдалар, қўдратли қурилиш-монтаж бирлашмаларини тузишдан чўчиноқдалар, баъзида иш ҳажмининг ҳаддан ташқари ошириш юбормоқдалар. Бу тармоқ штаблари — қурилиш министриларнинг ишларини беришига сўст таъсир ўтказиб, таъкилотдан далолат беради. Раҳбарлар билан мутахассисларнинг фикр юртишдаги муайян елпикиларга эришиш, бошқаришнинг янги методларини, иқтисодий билмаларини ўқимда, уларга ёрдам бериш — ана шу штабларнинг вазифасидир.

Ишлаб чиқаришнинг таъкил этиш ва тармоқини бошқаришнинг таъкиллатиришнинг ҳозирги босқичи қурувчилар ишнинг сезиларли равишда яхшилашга олиб келиши керак. Уларнинг юксак пировард натижаларга эришишга жазм қилганликларини, тайёр объектларга қараб ишга беҳо берилиши шубҳасиз, капитал ҳаракатлар самардорлигини ўстиришга, битказилмаган ишлаб чиқариш объектларини қалатлиришга таъсир қилади. Жойлардаги партия, касба-союз органлари ҳужалик юртишнинг янги механизмининг қандай жорий этилаётганининг доимий контроллик остига олишлари, талабларни қўлиб билан бир қаторда қурувчиларнинг талаб-эътиборларига кўпроқ эътибор бериб ҳақлиқлик қилишлари, қийинчиликларни барвақт этишда уларга ёрдам беришлари зарур.

Ун биринчи беш йилликнинг биринчи йили яримдан ошиб қолди. Қурувчилар юзлаб ирриқ объектларни фойдаланишга топиришлари керак. Бинокорлар улар учун барча қувватларни ўз вақтида юқори сифатли қилиб ишга туширишдан кўра муҳимроқ вазифа йўқ. Бу — мамлакат олдиндаги жиддий митозондир.

«Правда» газетасининг 28 июлдаги бош мақоласи.

Л. И. БРЕЖНЕВ Я. КАДАР БИЛАН УЧРАШДИ

27 июль — кунини Қримда КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежнев ВСПП Марказий Комитетининг Биринчи секретари Я. Кадар билан учрашди.

Л. И. Брежнев ва Я. Кадар ҳар икки мамлакатнинг ички тарқиқоти тўғрисида бир-бирларига ахборот бериб, икки томонлама Совет — Венгрия муносабатларига катта эътибор қилдилар.

КПСС билан ВСПП ўртасида сисий соҳада қўлдан бўён яхши ҳамкорлик мавжуд. Идеология соҳасидаги алоқалар кенгайиб бормоқда. Ҳар икки партия бу алоқаларга ҳамisha муҳим аҳамият бериб келмоқда. Аммо ҳозирги кунда бу алоқалар антикоммунистларнинг душманлик кампаниясига қаттиқ зарба бериш ва социалистик давлатларнинг гоёлари ҳамда муваффақиятларини кенг тушунтириб бериш учун жуда зарур бўлиб қолди.

Экономика соҳасида Совет — Венгрия ҳамкорлиги кенг қўламда олиб бориламоқда. Автомобилсозликда ва бошқа бир қанча соҳаларда кооперациялаш мустақам йўлга қўйилди. Венгрия хом ашёга ва совет энергетикаси асосида бирга-лиқда алюминий ишлаб чиқариш кенгайиб бормоқда. Совет Иттифқида енгил ва озиқ-овқат саноати, савдо-сотиқ ва маъиший хизмат корхоналарини янгилаш ҳамда реконструкция қилиш муҳимлашганини муносабати билан товар айирмовлашнинг ўстириш ва хизмат кўрсатишнинг кенгайтириш учун анча имкониятлар очилади.

Учрашув вақтида халқаро масалалар муҳокама қилинди. Л. И. Брежнев ва Я. Кадар ҳозирги пайтда кучайиб кетган кескинлигини бартаф қилиш — халқаро сисбат соҳасидаги асосий вазифа, деб яқдиллик билан ҳисоблайдилар. Бу борда ҳар икки қуруланиш пойгасини тўхтатиш ва чеклаш проблемаси биринчи ўринга қўйилди. Афуски Қўбма* Штатлар бу проблема ҳақида энг муҳим йўналишлар юзасидан муносабатлар олиб борилишга ҳалақит бермоқда. Америка маъмурияти ўзининг ҳарбий

потенциалини қўпайтиришга ҳануз ўқим боғламоқда. У АҚШ НАТОдаги иттифоқчиларини худди шу тарзда ҳаракат қилишга ундамоқда. Ўз аслаҳоналаридан Хитойнинг фойдаланиши учун йўл очиб бормоқда. Бу сисбат тинчлигини ва халқаро оқоиништаларни жиддий ҳавф остида қолдиради. Қуруланиш масалаларини юзасидан шу вақтгача ўтказилган муносабатларда салмоқли ижобий гоёлар вуқудга келди. Бу гап қуруланишнинг комитетига, Вена муносабатларига ва шубҳасиз, СҚЧ-2 доирасида

олиб боришган муносабатларга тааллуқлидир. Бу соҳада эришилган энг қимматли натижаларни қўлдан бой бермай, олға силжиб бориш, томонларнинг бир-бирларига ҳарбий қарама-қарши туриш даражасини қамайтиришга олиб борадиган амалий битимга келиш муҳимдир.

Кейинги вақтларда рўй бераётган халқаро воқеалар ҳарбий муносабатларнинг мавжуд манбаларини тугатиш ҳақидаги, кризисли ҳолатларни бартаф қилиш, энг яхшии уларнинг олдини олиш тўғрисидаги

яна кескин қилиб қўйилмоқда. Яқин Шарқдаги, хусусан Ливандаги вазиятнинг гоёт мушкуллашганини ҳам шундан далолат бериб турибди. Исроиллик агрессорини тийиб қўйиш, уни ҳамма қабул қилган халқаро ҳуқуқ нормалари билан, БМТ Ўставининг талаблари билан ҳисоблашга мажбур этиш пайти аллақачонлар келган.

Л. И. Брежнев ва Я. Кадар Яқин Шарқ муаммоларини барча манфаатдор томонларнинг коллектив кучгайрати билан алоқатли ва кенг қўламда ҳал этишга эришилганини қамайтириш бўла-майдиган иш деб ҳисоблайдилар. Бу эса шу раёнларнинг барча давлатлар ва халқларнинг манфаатларига ҳам, халқаро тинчлик манфаатларига ҳам мос бўлиб туради.

Л. И. Брежнев ва Я. Кадар ўртоқлар халқаро майдондаги ҳар қандай қиғал масалалар муносабатлар олиб бориш йўли билан ҳал этилиши мумкин ва лозим, деб ишонганликларини изҳор қилдилар. Тинчликнинг тақдирини тўғрисида таъкидланмаган кишиларнинг ҳаммаси, шубҳасиз, бу фикрга қўшилди. КПСС XXVI съезди дадиллик билан кенг қўламда илгари сурган тақдирлар шу мақсадга хизмат қилади.

Учрашув дўстлик ва салимийат, таъминлаш ҳамжидатлик вазиятида ўтди.

Учрашувда КПСС Марказий Комитети Сисий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари К. У. Черненко, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. И. Блатов қатнашдилар. (ТАСС).

Учрашув пайти.

ТАСС — ҒаТАГ телефотоси.

ВАТАНИГА ҚАЙТА ТУРИБ

Мамлакатимизда дам олган Афғонистон халқ-демократик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Афғонистон Демократик Республикаси Революцион Комитетининг Раиси Бабрак Кармал Қобулга қайта туриб 28 июль кунини Тошкентда бироз таътил қилди.

АДР, СССР ва Ўзбекистон ССР давлат байроқлари билан, афғон, рус ва ўзбек тилларидаги таъриқ транспарантлари билан безатилган аэропортда ҳурматли меҳмонни КПСС Марказий Комитети Сисий бюроси аъзоллигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоллиқа кандидатлари Л. И. Греков, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, Н. Ж. Худойбердиев, Л. Н. Мелкумов, У. У. Умаров, Ўзбекистон ССР Министрилар Совети Раиси ўринбосарлари Р. Х. Абдуллаева, Қ. А. Аҳмедов, М. Т. Турсунов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бўлим мудири Х. Р. Раҳимов, Ўзбекистон ССР таъкил ишлар министри Б. А. Абдураҳмонов, Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси В. О. Қозимов кутиб олдилар.

Б. Кармал билан Ш. Р. Рашидов ўртасида сўхбат бўлди, сўхбат чоғида Б. Кармал ўртоқ Л. И. Брежнев билан Қримдаги учрашувидан чўқур мамнуният изҳор этди, Афғонистон Де-

мукратик Республикасининг афғон халқининг халқаро империализмга ва реаксияга қарши олиб бораётган курашини қўллаб-қувватлаш соҳасида совет позициясини ўзгармаслиги ва изчиллигини таъкидлади.

Ш. Р. Рашидов Ўзбекистон меҳнаткашлари КПСС

ўсаётганини алоҳида ўқитиб ўтди.

Ҳурматли меҳмон шарофига Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Олий Совети Президиуми ва ҳукумати номидан зиёфат берилди.

Шу кунини Бабрак Кармал ваташга жўнаб кетди. (ҒаТАГ).

Аэропортда учрашув пайти.

ҒаТАГ фотоси.

МУҲИМ МАСАЛАЛАР МУҲОКАМА ҚИЛИНДИ

28 июль кунини Москвада ВПСП пленуми очилди. ВПСП раиси А. И. Шибановнинг СССР касба-союзлари навбатдаги XVII съездининг таъкил қилиниши тўғрисидаги доклад тингланди. Пленум касба-союзларининг XVII съездининг 1982 йил 16 март кунини Москвада таъкил қилишга қарор қилди.

Съезд муҳокамасига қўйилган масалалар қўйилди: ВПСПнинг иш тўғрисида ҳисобот ва КПСС XXVI съезди қарорлари асосида СССР касба-союзлари вазифалари. Марка-

зий ревизия комиссиясининг ҳисоботи. Бутуниттифоқ Касба-союзлари Марказий Советини сайлаш. Марказий ревизия комиссиясини сайлаш.

Касба-союзларининг бўлажак съезди, деб таъкидлади А. И. Шибанов, мамлакатнинг бутун иқтисодий сисий турмушини партия XXVI съездининг тарихий қарорлари ўтказиб беришга таъсир остида янгилашга таъкид қилиб ўтди. Партия съездининг талаблари асосида касба-союз таъкилотлари ҳар бир касба-со-

юз таъкилотини ва комитетининг иш услубини ҳамда фаолияти натижаларини чўқур, атрофлиқа тахлил этиш, уларнинг меҳнат коллективларидаги иш формалари ҳамда методларини янада таъкиллатириш, ҳужалик, соҳал ва маданий масалаларни ҳал этишдаги таъкиллатиришнинг раёқлантиришга олиб келтиришга олиб қўйиб, амалда ошириш лозим.

Пленум қатнашчилари иқтисодий мулани тежаб-тергаш руҳида тарбиялашга ҳамда материал ва ёқили

энергетика ресурсларини тежаб улардан оқилона фойдаланиш йўлидаги умумхалқ ҳаракатини авж олдиришда касба-союз таъкилотларининг ролини қўчатириш йўллари қўриб чиқилди.

Пленумда ҳужалик фаолиятининг натижаларидан, барча материал ресурслари қандай сарфланмаётганига, мажбуриятларнинг, муқобил планларининг бажарилишидан меҳнаткашларни доимо хабардор қилиб туриш, ишчиларнинг йилгилишларида ҳужалик раёқларларининг, инженерлик-иқтисодий бўлимларнинг ҳисоботларини тинглаб туришнинг одат тусига киритиш зарурлиги тўғрисида гапирилди.

(ТАСС).

ЭНЕРГЕТИКАЛАР ЗАФАРИ

Ўзбекистон энергетикалари КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини бажариш учун социалистик муносабатини авж олдириб, муайян ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Жумладан, шу йилнинг биринчи ярмида 17,07 миллиард киловатт-соат электр энергияси ҳосил қилинди. 287,3 миллион сўмлик маъсулот реализация этилди. Шартли равишда 5,1 минг тонна ақилли, 17,5 миллион киловатт-соат электр энергияси тежаб қилинди.

Ўзбекистон энергетика системасида капитал қурилишнинг раёқлантиришга ҳам катта эътибор берилмоқда. Утган ойлар ичиде пландаги 12,7 миллион сўмлик ўқимга 43 миллион сўмлик асосий фондлар ишга туширилганини бунга мисоллар. Сирдарё ГРЭСининг 300 минг киловатт қувватли 10-энергетик муудатидан илгари фойдаланишга топирилди. Бундан ташқари пландаги қўшима 1,4 миллион сўм фойда олинди.

Яқинда республика Энергетика ва электрлаштириш министриги коллективга ҳамда тармоқ касба-союзлари республика комитети президиуми Ўзбекистон энергетикаларининг биринчи ярим йилликдаги социалистик муносабатини ақуналири қараб чиқилди. Ававалгидек биринчи ўринларни Наманган электр шохбоналари қорхонаси ва Оржоникидзе ГЭСлари каскади эгаллади. Иккинчи ўрин Сирдарё электр шохбоналари қорхонаси, учинчи ўрин эса «Фергана-Сосет» қорхонаси коллективларига берилди.

Ғолиблар эришилган муваффақиятларини янада мустаҳкамлашга, ўн биринчи беш йилликда олти йиллик ва ундан ҳам кўпроқ ҳажмда иш бажариш мажбуриятини олдилар.

Бельгиялик меҳмонлар Тошкентда

Бельгия Компартияси Марказий Комитети Сисий бюросининг аъзоси Пьер Боуа бошчилигида Тошкентда меҳмон бўлиб турган Бельгия Коммунистик партияси раҳбарларининг бир гуруҳини 28 июль кунини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетига қабул қилди.

Шу кунини бельгиялик меҳмонлар В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалини зиёрат қилдилар. (ҒаТАГ).

ҚАШҚАДАРЭ ОБЛАСТИ ҒАЛЛАКОРЛАРИНИНГ КАТТА МУВАФФАҚИЯТИ

Қашқадарё областининг ғаллакорлари КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини амалга ошира бориб, социалистик муносабатини кенг қўлоқ эъдириб, бошқили дон экинлари ҳосилини қисқа муудатларда ўриб-қилиб олдилар ва давлатга ғалла сотиш юзасидан белгиланган топириқларни барвақт бажардилар.

Ватан оёморига 140 минг тонна дон тўқилиб, йиллик план 138 процент бажарилди. Область ҳужалиқларини уруғли ва елбон домини тўла-тўлиқ ғамалга қўйдилар.

Топириқларини бажаришга областининг ҳамма районлари ва ҳужалиқлари муносиб ҳисса қўшди. Чирчиқ району 37 минг тонна, Қашқар району 16 минг тонна, Деҳқонобод району 14 минг тонна, Ғузор району 13 минг тонна, Косон, Шахрисабз, Яқабғот ва бошқа районлар 8—11 минг тоннадан дон топириқдилар.

Чирчиқ районидан Оқунобоёв номили, «Восход», Қашқар районидан Карл Маркс номили, Деҳқонобод районидан «Деҳқонобод», Яқабғот районидан Бўдённинг номили совхозлар ва бошқа бир қанча ҳужалиқлар ақойиб муваффақиятларга эришиб, йиллик

плани 2—2,5 баравар ошириб бажардилар.

Илгор қоймачилар — Чирчиқ районидан Оқунобоёв номили совхоздан Н. Лапасов, «Восход» совхозидан П. Примоч, «Қўдалар» совхозидан Х. Шоноқулов, Қашқар районидан К. Маркс номили совхоздан С. Сафаров, М. Норбоев, Ғузор районидан «Ғузор» совхоздан Т. Рашидов, «Панжамар» совхоздан Д. Пулатов ва бошқа юзлаб сазаматлар мавсум давомида 400—600 гектардан ерининг ғалласини ўриб берди.

Шу кунларда область қишлоқ ҳужалик меҳнаткашлари ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йили топириқларини муваффақиятли ақуналири учун зўр ғайрат билан ишламоқдалар. Давлатга қорқул тери, пилла, ҳўл асва, картошка сотиш йиллик планларини, тўш, сут, тузун, жуи тайёрлаш янги йиллик планларини муудатидан илгари бажарилди. Сабзавот, поллиз маъсулотлар, узум тайёрлаш илдам давом этмоқда.

Пахтазорларда мўл ҳосил еттиштириш ҳамда давлатга 650 минг тонна пахта топириш юзасидан олганин мажбуриятларининг бажарилишини таъминлаш учун қизгин иш давом этмоқда.

МУДАТИДАН ИЛГАРИ

Тошкент область саноат корхоналарининг коллективлари КПСС XXVI съездининг тарихий қарорларини амалга ошира бориб, маъсулотни реализация қилиш ва буюмларининг энг муҳим турларидан қўчилигини ишлаб чиқариш юзасидан беш йиллик биринчи йилнинг етти ойлик планини муудатидан илгари, 28 июлда бажардилар.

Қалол номили авиация ишлаб чиқариш бўлишмаси, «Ўзбексельмаш», трактор, «Миконд», «Промсвязь», заргарлик заводлари ва бошқа корхоналарнинг меҳнаткашлари беш йиллик топириқларини муудатидан илгари бажариш учун ўтказиб беришга маъсуллик олдинги савфларда бормоқдалар.

(ҒаТАГ).

ОНАХОНЛАР ҲИММАТИ

«Оқ олтинга бўлган мезр Пахтачи районидан Карл Маркс номили колхозда ишловчи «Қаҳрамон оналар Кунуш Сафарова, Тожи Қўноқидова, Маърифат Умировларни яна даъво қорлади».

Айни кунда янги беш йилликнинг дастлабки йилида 60 центнерлик мейрани қўзлаб

меҳнат қилаётган Исмоил Бобоев бошлик бригада пахта далаларида ғўза парваршиш юксак агротехника асосида сифатли ўтказилмоқда. Мўл ҳосил учун қурушда 15 пенсия оронан оҳан ҳам актив тирок этмоқда.

Ф. ТОШЕВ,
А. АХМЕДОВ.

ИЖОДИЙ КАМОЛОТ КЎРИТИ

БУГУН МОСКВАДА А. НАВОЙИ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ОПЕРА ВА БАЛЕТ ТЕАТРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ НИҲОСИГА ЕТАДИ

Қарийб бир ой давомда аввал ССР Иттифоқи Бойшоё театри, сўнг Кремнинг Сыздаллар саройи сахналари ўзбекистонлик артистларга бериб қўйилди. Вақтларимиз москвалик театр санъати мухлислари репертуардаги энг яхши спектакллари кўрсатилди. Бу асарлар кўндалма-кўндал эди: «Бурон», «М. Ашрафий, С. Василевский», «Тоҳир ва Зухра» [Т. Жалилов, И. Бровин], «Пётр Биринчи», «Оламинг яратилиши» [А. Пет-

ров], «Анна Каренина» [Р. Шчедрин], «Севги ҳақида афсона» [О. Меликов], «Флоренс Тоска» [Ж. Пуччини], «Дон Карлос» [Ж. Верди], «Уйқудаги гўзал» [П. Чайковский], «Дон Кихот» [Л. Минкус]. Спектакллар томошабинлар томонидан илқиб кўтиб олинди. Айниқса, «Пётр Биринчи», «Анна Каренина», «Уйқудаги гўзал», «Тоҳир ва Зухра» асарлари катта қизиқишга, саманли оқинишга сазовор бўлди. Санъатшунослар ва атоқли мада-

ният арбоблари иштирокида ўтган гастроль программаси музокамаси театрининг сўнгги йиллардаги изланишларини, ижрочиларнинг юксак профессионал маҳоратларини алоҳида қайд этди. Айни вақтда театрининг илқисига амалга оширадиган ишлари, вақтларимиз конкрет кўрсатиб берилди.

Катта театримизнинг гастроллари эсда қоладиган ижодий сафар бўлиб қолишига шахс-шубҳа йўқ.

ТАШАККУР

Р. ШЧЕДРИН,
композитор, РСФСР халқ
артисти, СССР Давлат муко-
фоти лауреати

Мен ўзбекистонлик санъаткор дўстларимдан, айниқса, «Анна Каренина» балетининг сахнага чиқарган ижодкорлардан гўяда миннатдорман. Тўғри, «Анна Каренина» балетининг бунчалик юксак савияда ижро этилишини, сахналаштирилишини кўтарадиган. Тўғри, бу асарини аввал Новосибирск, Москва театрлари сахналаштирган эди. Лекин уларини бир-бири билан қиёслаб бўлмайди. Чунки, балетларда коллективларнинг ўз муҳри бор.

Бир нарсани баралла ошқорайтман: асарини чиройли сахналаштирган коллективнинг изланишларидан қўнғил тўғилиши учун, «Анна Каренина» сахнада гўяда ижро этилганлигини кўриб, дилми фар-иқтор туйғуларида тўлиб-тошди. Асарини ҳам олаётган жойимдан — Сузундан келиб қўрдим.

Балетини сахналаштирган санъаткорларга, ижрочиларга, хусусан, совет балетининг юзюзи, аjoyиб инсон ва артист, СССР халқ артисти Берна Корневага чин қўлдан ташаккур издор қиламан.

П. Чайковскийнинг «Уйқудаги гўзал» балети жаҳон балет санъатининг энг нодир намуналаридан ҳисобланади. А. Навоий номидаги Катта театр бу балетни ўзига хос, оригинал сахнага қўйди. Шу босқидан спектакль бир неча йилдан бери репертуардан тушмай келаётди. «Уйқудаги гўзал» москвалик санъат мухлисларига ҳам манзур бўлди. Сурада: шу балетдан сахналар.

БИР ОЛАМ ЗАВҚ

Ю. СИМОНОВ
ССР Иттифоқи Бойшоё театрининг бош дирижери,
СССР халқ артисти

Алишер Навоий номидаги Меҳнат Қизил Байроқ ордени ўзбек давлат академик Катта опера ва балет театрининг Москва гастроллари пойтахт жамоатчилигида, маданият ходимлари даражасида, санъатшунослар ва санъаткорлар орасида катта қизиқиш уйғотди. Ҳақиқатан ҳам театр сўнгги йиллардан хурсанд бўлса арий-диган даражада ижодий юксалибди. Хусусан, коллектив ижрочилигида катта ўзгаришлар бор. Мен театрининг атоқли санъаткорлари маҳоратини ҳам, ёш, эндигина дастлабки роҳларини ижро эта бошлаган артистларини изланишларини ҳам кузатдим. Бир-бирига ўхшамаган, оригинал, фақат интилим ва изланишлар самараси бўлган талқинлар, ўйинлар, маҳорат Театрининг репертуарида ҳам шундай қувончли ҳолнинг гувоҳи бўлди. Бир нарсани алоҳида таъкидламоқчиман. Тошкентнинг Катта театри катта ишларга даражада мувофиқлаштириб қўйиб, муваффақият қозониб келаётган санъат даргоҳи. Бунинг билан алоҳидагина бўлиши ва қадрлашми. Театр кейинги йилларда ҳам худди шундай изланишларга солиқ қўлиб иш қўйган тўғрисида ўзбек санъатидан воқеа бўлган спектакллари сахналаштирилди. Конкрет мисол сифатида композитор А. Петровнинг «Пётр Биринчи» операсини келтириш мумкин.

Ўқувчилар яхши билишадилар. Пётр ҳақида ёзиш, унинг ҳақидаги спектаклнинг сахналаштирилиши, унинг тасвирий чизиш гўяда қийин, маънавий, айтиш мумкин. Лекин Тошкент театри изланиш ва фақат изланиш шiori остида меҳнат қилиб, эсда қоладиган, фахр билан тилга олишга арийдиган асар яратибди. Бир бўлмасам, композитор Р. Шчедриннинг «Анна Каренина» балетини олайлик. Бу асар буюк Лев Толстой романи асосида яратилган! Ана шундай катта, жасорат талаб ишларини муносиб даражада бажариб, Москва гастролга олиб келган ўзбекистонлик дўстларимизни астойдил табриқлайман.

Театрининг ижрочилари ҳақида таъкидлаш биринчи лавбатда уларнинг бадни раҳбарлари — бош режиссёр Ф. Сафаров, бош дирижёр Д. Абдураҳмонов, бош балетмейстер Г. Измайлова номиини алоҳида ҳурмат билан тилга олоқ керак. Ана шу тиниб-тиниб, мас, изланувчан, билимдон, таърибли, энг муҳими, ўз иштига қўла остида ижодкорларга меҳр-оқибати сўр санъаткорлар раҳбарлигида иш олиб бораган коллектив ҳеч қачон ютқазмайди, балки, талаба қилаверади. Ўзбекистонлик дарсдошларимиз ҳаминша сафар билан ҳамнадам бўлишларига ишонч билан келтириш мумкин.

ИЛҲОМБАХШ ИМТИҲОН

Бугун театримизнинг жопадон Москвада ниҳоятда етакчи навобатдаги гастрол коллективимиз ҳаёти ва ижодига катта воқеа бўлиб қолади. Биз бу гўяда маънавий ялтиқ ижодий сафардан кўп нарсалар олдик. Булар келгусидаги ишларимизда, аниқроғи, театримизнинг репертуари ва ижрочилари маҳорати янада юксак бўлишида муҳим дастуруламал бўлиб хизмат қилади.

Москвалик санъат мухлис-ларидан ҳар қанча хурсанд бўласам арзийди. Улар санъатини ҳавас қилса арзийди даражада яхши тушунишди. Жаҳон опера ва балет санъатининг энг яхши намуналаридан ҳабардор, керак бўлса бир операнинг бешта театрга сахналаштирган вариантларини қиёслаб, таҳлил қилиб беришди. Ана шундай илқилим, санъатсевар ишчилар даражасида спектакль кўрсатиш, концертлар намоён этиш ҳамма вақт завоқли бўлиб келган. Ўзининг гастроллиги пайтида ҳам худди шундай бўлди. Гастролларимизнинг муваффақияти ўтаганлиги ҳақида гап борадиган бўлса, албатта, томошабинларнинг ана шундай муносабатини баралла овоз билан таъкидлаймиз.

Спектаклларнинг муваффақиятли ижросида, ўзига

хос, оригинал талқинларида СССР халқ артистлари С. Қобулова, В. Гринченко, В. Корнева, шунингдек, Г. Ҳамроева, И. Жалилов, Р. Лавинченко, Т. Хусанов, Т. Ефимова, Г. Саъдуллаева, З. Давлетмуродова, Ш. Турсунов, В. Ключко, Х. Бозоров сингари талантли, таърибли артистларимизнинг маҳоратлари муҳим оғил бўлиб хизмат қилди. Уларнинг ҳар бири ўзига тошқинлар роль учун, унинг кўндалма-кўндал даражада ижро этилиши учун фидокорлик кўрсатди. Гастролга тайёргарлик жараёнида ҳам, Москвада ҳам изланишдан тўхтамадилар. Совет санъатининг машҳур намоёнлари ижрочилиги, маҳоратлари, таъриблири бу санъаткорларимиз учун ҳамма вақт дастуруламал бўлди. Шуниси қувончлики, гастролда театримизнинг ёш авлоди ўзини кўрсатди. Ма-сала, Қ. Мухомидов, П. Мустафоев наоё ёшларимизга ниҳоятда масъулиятли роҳлар тошқинлар. Лекин улар бизни ташвишга солмади. Аксинча, хурсанд қилди.

Биз Москвада фақат спектакллар кўрсатиш билан қийо-ланлиб қолганимиз йўқ. Буш кўндалма-кўндал турли санъат корхоналари, маданият масканларига таъриф бў-

П. Чайковскийнинг «Уйқудаги гўзал» балети жаҳон балет санъатининг энг нодир намуналаридан ҳисобланади. А. Навоий номидаги Катта театр бу балетни ўзига хос, оригинал сахнага қўйди. Шу босқидан спектакль бир неча йилдан бери репертуардан тушмай келаётди. «Уйқудаги гўзал» москвалик санъат мухлисларига ҳам манзур бўлди. Сурада: шу балетдан сахналар.

ни аjoyиб совет композитори О. Меликов ёзган. Бу дўстимиз Москвага таъриф бўлиб, даражада спектакль устида биз билан ҳамфикр ва ҳамкорликда ишнинг давом эттирди. Иккинчи асар музикасини улут композитори, СССР халқ артисти, Ленин мукофоти лауреати Т. Хренников ёзиб берган. Москвалик дарсдошларимиз ана шу сахнага чиққан асарларимиз муваффақиятли яқунлаштиришга эътибор қўйиб, асар музикасини улут композитори, СССР халқ артисти, Ленин мукофоти лауреати Т. Хренников ёзиб берган. Москвалик дарсдошларимиз ана шу сахнага чиққан асарларимиз муваффақиятли яқунлаштиришга эътибор қўйиб, асар музикасини улут композитори, СССР халқ артисти, Ленин мукофоти лауреати Т. Хренников ёзиб берган. Москвалик дарсдошларимиз ана шу сахнага чиққан асарларимиз муваффақиятли яқунлаштиришга эътибор қўйиб, асар музикасини улут композитори, СССР халқ артисти, Ленин мукофоти лауреати Т. Хренников ёзиб берган.

Москва гастроллари репертуари ва ижрочилиги соҳасида ҳозирги даражамизни кўрсатиш билан бирга илқилимда янги-янги изланишлар қилиш кераклигини, миллий опера ва балет санъатимизни янада юксалтириш зарурлигини, жаҳон ва совет санъатининг энг яхши намуналарини ҳамма вақт дастуруламал бўлганлигини таъкидлади. Айни вақтда замонавий асарларини репертуарга қўйиб, ижро этиш, замонавийларимизнинг ҳаёти ва меҳнатини муносиб даражада сахнада кўрсатиш, қўйиш, акс эттиришнинг янада қувватлироқ лозимлигини ҳам алоҳида кўч билан намоён бўлди. Москва гастроллари ва москваликларнинг меҳр-муҳаббатли шундай улутвор ишларини амалга оширишда бизга ҳаминша илҳом бахш этиб тура-ди.

Д. АБДУРАҲМОНОВА,
А. Навоий номидаги Ўзбек давлат академик Катта опера ва балет театрининг бош дирижери,
СССР халқ артисти.

ЖОЗИБА

В. ЧАЙКОВСКИЙ,
хизмат қўрган санъат арбоби

Тошкентда Алишер Навоий номидаги театрининг спектаклларини бир неча бор томоша қилганман. Ҳар қанча бу театрининг ижодий коллективини билан бўладиган учрашувлар мени ҳаяжонлантиради. Театрининг Москва гастроллари даврида мамлакатимизнинг энг асосий сахнасида муваффақиятларга эришадиган ҳам гўя қувончлидир. Ҳўш, Алишер Навоий номида театр Москвага гастролда бўлган босқидан коллективлардан нимаси билан фарқ қилади? Менимча, энг аввало, турпида состави билан ажралиб туради. Театр турпида аъзолари ижодий даражада артистлик қўйили-ябига бош. Опера солистлари, балет артистлари ва бошқа барча масалаларни, ҳатто энг мураккаб ижодий ва аълоларини ҳам муваффақият-ли ҳал қилиш маҳоратига, қудратига эга.

Албатта, бундай маҳорат ўз-ўзидан тўғилмайди. Бу театр раҳбарларидан яна ҳам жонбозлик кўрсатиб ишлагани талаб қилади. Шу жиҳатдан театрининг бадни раҳбарлари, спектакль постановкачилари, режиссёрлари, дирижёрлари, хормейстерлари, репетитор педагог-лари, концертмейстерлари — ҳуллас, сахна асарини яратибди иштирок этиётганлар ҳаммасининг меҳнатлари, таъриблари ва билим-лари юқори баҳога аризу-ли.

«Пётр Биринчи» опера-сида СССР халқ ар-

тисти В. Гринченко иж-ро этган Пётр I ёш ну-операдаги Қ. Мухомидовнинг Макарийси, «Оламинг яратилиши» балетидан Х. Бозоров таъкидлаган Адам ёш «Севги ҳақида афсона» даги Г. Ҳамроевнинг Ме-рибон портретлари фақат шунчаки яхши қўйилган эми, талантли актёрлар яратган ёрқин образлар сифатида томошабинлар хоти-расида абадий қолади.

Коллективда Ўзбекистон ССРда хизмат қўрган арти-сти Гули Ҳамроева аjoyиб, талантли артист, сифатида ажралиб туради. Унинг иж-ода шунчаки умумийлик-лида тўғиб, маҳорат янчи бошлангичини илғаб олиш қийин. Г. Ҳамроева ўз иж-оди йўлига эга бўлган кўп-қиррали ва иқтидорли бале-рина.

Антриснинг образини тал-қин қилиш даражаси жуз-да кенг. «Севги ҳақида афсона» спектаклида у Мекибонни о-бразининг чўчуру ва ҳақиқий фожияни қирраларини очиб берибди. Шу спектаклда унинг партнери Вазир — В. Ключ-ко ҳам техник ижониятлар-дан ижодий фойдаланган ва сахна ҳақиқатини кўчур ан-лаган ҳолда ҳис-ҳаяжонлар-га тўла аjoyиб образ ярат-ган.

Ҳуллас, театрда, ҳар жи-ҳатдан кенг қўламли ва и-қтидорли актёрлар ансамбли бор. Виз уларнинг келгуси ижодий ишларини ҳам катта муваффақиятлар тилаймиз.

«Пётр Биринчи» опера-сида СССР халқ ар-

Бахтимиз учун курашганлар

ОТАШИН РЕВОЛЮЦИОНЕР

(Ф. И. КОЛЕСОВ ТУГЪЛАН КЎНИНГ 90 ЙИЛЛИГИГА)

Коммунистлар партия ва бутун совет халқи Ватани-мизнинг порлоқ келажиги учун курашган ва бутун ҳаётини Ленин иши учун курашга бағишлаган жапон-лар революционерлар номи-ни аябай сақламоқдалар. Туркистондаги революцион ҳаракатнинг ана шундай аjoyиб намоёнларидан би-ри Федор Иванович Колесовдир. У 1891 йилда Уралск шаҳрида хизматчи оиласида туғилди. Ёшлик чоғларидангина кўп-қўл-лининг азоб-уқубатларини ўз бошидан кечирди. Оғир ҳаёт уни 15 ёшдан бошлаб ишлагатмажбур этди.

1911 йилда Ф. И. Колесов Тошкент—Оренбург те-мир йўл бошқармасида иш-лади. Ўша кезларда Турки-стондаги революцион ҳара-кат билан боғланди. Темир йўлчи ишчилар орасида Ф. И. Колесов таърибли бошбениклар билан учраш-ди, марксист-ленинча адабиёт билан танишди, бошбеник-лар партияси сафига ки-ришга тайёрланди. 1916 йилда у Тошкентга келди ва темир йўл уездига ишлади. Бу ерда Федор Иванович илгор революционер-ишчи-лар билан яқиндан алоқа боғлади.

Февраль революциясининг галабасидан кейин Ф. И. Колесов РСДРПнинг Тош-кентдаги бошбениклар груп-пасига кирди. У оташин революционерлар Н. В. Шу-милов, А. А. Казаков, В. П. Бауман ва И. И. Тоболдин-лар билан биргаликда иш-лади.

Федор Иванович Тошкент Советининг ҳамма мажлис-ларида қатнашарди. Тош-кент Советининг қарорига мувофиқ 12 сентябрда Алек-сандровск паркида шаҳар ишчи, солдат ва меҳнатқил-ларнинг намоийи бўлиб ўтди. Ф. И. Колесов ва бошқа бошбеникларнинг фаолияти натижасида на-моийиш революцион ҳара-катининг тобора ривожлани-шида муҳим босқич бўлди. Намойиш жараёнида 14 ки-шидан иборат ревком сайланди. Революцион ко-митет ҳокимияти Советлар-га, ерин деҳқонларга то-пиштириш, банкларни нацио-нализация қилиш ва ишлаб чиқариш ҳамда озиқ-овқатни таъминлаш устида нозорат ўрнатиш ҳақидаги қарор-ларни амалга оширмоғи ке-рак эди. Ҳокимият аста-се-кин тинч йўл билан Тош-кент ишчи ва солдат депу-татлари Советининг қўлига ўта бошладилар. Ленин сиёсий вазирнинг ривожланиши муваққат буржуа хукумати-нинг қаршичилигига дуч кел-ди. Керенский Тошкентта генерал Корвоченко бош-чилигида жаҳо отрядини юборди ва унга революцион ҳаракатни шайқаштириш бос-тириш топиштирилди. Ф. И. Колесов ташаббуси билан Тошкент бошбеникларнинг мажлиси чакрилди. Шун-дан қўлағида ўтган бу маж-лис жаҳо отрядига қарши 20 сентябрда Тошкентда умумий сиёсий иш ташлаш бўлиш ҳақида қарор қа-бул қилди.

Иш ташлаш бир неча кун давом этди. Тошкентта жа-ҳо экспедицияси келиши му-носабати билан курулди қўзғолонга ўтди.

Ф. И. Колесов сафдошлар-ни Н. Шумилов, О. Бобо-жонов, Д. Манжаров, Н. Хў-жаев ва бошқалар билан бирга революцион ҳаракатга бошчилиқ қилди, оммави бошбениклар атрофида жин-длашди. 24 сентябрда Тошкентга келган жаҳо отряди қечинишга мажбур бўлди. Корвоченко ҳарбий ҳолатни бекор қилди, қа-моққа олиналганлар бўшатил-ди. Бу Тошкент бошбени-кларининг катта галабаси эди.

1917 йил 18 октябрда Тошкент Советининг йил-лиги бошбеник Ф. И. Колесов Бутун Россия Со-ветларининг II съездида де-легат қилиб сайланди. Бу оташин бошбеник билди-рилган катта ишчи эди.

1917 йил 25 октябрда БутунРоссия Советларининг II съезди революция марши Петроградда иш бошладил. Ф. И. Колесов бу съезде В. И. Ленинни қўришга муяссар бўлди ва XX ас-рининг асосий воқеаси бўлмиш Октябрь революцияси гала-баси қилганини ҳақиқатга ҳа-барини доҳийнинг ўзидан аш-тирди. Съезд В. И. Ленин бошчилигида ишчи-деҳқон ҳукумати тузиш ҳақидаги тарихий қарорини, Сулҳ, Ер ҳақида декретларини қабул қилди. Ф. И. Колесов съезд қарорларини ҳақиқатга теле-граф орқали Тошкентга ҳаба-р берди. Бу хабардан руҳлан-ган Тошкент ишчилари ку-рулди қўзғолон кўтариб, 2 ноябрда буржуа ҳокимия-тини ағдариб ташладилар.

Тошкент Советининг та-шаббуси билан 1917 йил 15 ноябрда ўлка ишчи ва солдат депутатлари Совети-нинг III съезди қабирилди.

Ф. И. Колесов республи-кани мудоффа қилишга, ин-тервенция ва оқ гвардия-чилар билан курашга бор куч ва гайратини сарфлади. 1918 йил 15 июлда Тур-кистон АССР Халқ Комис-сарлари Советининг раиси Ф. И. Колесов республика-даги Оғир аҳвол ҳақида В. И. Ленинга радиогам-ма йўллади.

1918 йил 17 июлда В. И. Ленин Туркистон ҳукумати-нинг бошлиғи Ф. И. Колесов-га бундан жавоб қилди: «Сиз-га ердан бериш учун бутун чораларни кўрмоқдасиз. Умид-ландасиз. Ташлаш. Красно-водск ва Боку билан алоқа ўрнатишга бор кучингизни сарфлаган».

Унда Ф. И. Колесов Бутун-Россия Советлари II съезди-нинг қарорлари ҳақида га-пириб берди.

Съезд Туркистон ўлкаси Халқ Комиссарлари Совети-ни тузди. Унинг раиси қи-либ Ф. И. Колесов сайлан-ди. Бу вақтда аҳвол оғир-эди. Янги ҳукумат ички ва ташқи душманлар қарши-лиги енгиши, аҳолини озиқ-овқат билан таъминлаш ке-рак эди. Федор Иванович бошчилигидаги Туркистон Халқ Комиссарлари Совети дастлабки кулардаюқ со-циалистик экономика пойде-ворини ташкил этишга ки-ришди, ер, банклар, темир йўл ва йирик саноат корхо-налари национализация қи-линди.

Ф. И. Колесов республи-кани мудоффа қилишга, ин-тервенция ва оқ гвардия-чилар билан курашга бор куч ва гайратини сарфлади. 1918 йил 15 июлда Тур-кистон АССР Халқ Комис-сарлари Советининг раиси Ф. И. Колесов республика-даги Оғир аҳвол ҳақида В. И. Ленинга радиогам-ма йўллади.

1918 йил 17 июлда В. И. Ленин Туркистон ҳукумати-нинг бошлиғи Ф. И. Колесов-га бундан жавоб қилди: «Сиз-га ердан бериш учун бутун чораларни кўрмоқдасиз. Умид-ландасиз. Ташлаш. Красно-водск ва Боку билан алоқа ўрнатишга бор кучингизни сарфлаган».

Бир неча кундан кейин, 19 йил 23 июлда В. И. Ленин Туркистондаги сиё-сий ва иқтисодий аҳвол тў-ғидаги маълумотларни сў-раб Тошкентта радиогамма юборди. Орадан кўп ўтмай Ф. И. Колесов В. И. Ленин билан радио орқали суҳбат-лашди.

В. И. Ленин билан бўл-ган суҳбатлар ва доҳий бер-ган йўл-йўриқлар республи-ка меҳнатчиларига янада куч-қувват бағишлади. Иш-чи ва деҳқонлар оқ гвар-диячилар ва миллатчи ак-сил-инкилобчиларга қарши олиб бораётган курашлари-да янча амалияларини яна бир бор ҳис қилдилар.

Туркистон — Коммунист-партияси ва Туркистон АССР Советлари Россия Федера-циясининг ҳарбий, сиёсий ва маънавий ердани талиб, республикани ҳарбий лагерь-га айлантириш, ишчи ва деҳқонларни контрреволю-ция қарши зарба беришди отлатириш юзасидан шо-пинчи чоралар қўйдилар. 1918 йил 13 июлда Турки-стон МИК Ф. И. Колесов, Н. В. Шумилов, Н. Я. Фей-дермесс, И. П. Велов ва бошқалардан иборат Тур-кистон ҳарбий революцион штабинини тузди.

Оташин революционер ўзининг бор куч-гайратини Совет Туркистонини душ-манлардан мудоффа қилиш ишга бағишлади. У қўн-да ҳарбий операцияларга 20 сентябрда Тошкентда Самарканд атрофида қа-самқарлар зарба берди. А-лахобд атрофидаги оқ гвар-диячиларни курулсанлан-тирди. Бухоро амири кў-чиниларига қарши икки ҳу-фта жанг қилди. Унинг Ду-тов тўдаларини тутатиш ҳамда оммави интервенция-лар ва Закавказидаги оқ гвар-диячиларини тор-моқ қилишга сафарбар этишдаги хизмат-лари айниқса каттадир.

1918 йил декабрда бўлиб ўтган Туркистон Компар-тиясининг II съезида Тур-кистон бошбениклар Ф. И. Колесовни РКП(б) VII съезиди делегат қилиб сайладилар.

Съезддан кейин партия Ф. И. Колесовни Қизил ар-мия сафида сиёсий иш олиб боришга юборди. У корпус таъминоти бошлиғи ва ко-миссари, қўнғина қисм ва қўнғиналарда сиёсий ходим бўлиб ишлади. 1923—1928 йилларда Ф. И. Колесов маъсул бўлиб ишларда бўлди. Узоқ Шарқ Олий ҳалқ ҳўжалик негашининг раиси, Узоқ Шарқ ревком-роми, ва шаҳар Совети-нинг аъзоси бўлди. У 1929—1933 йилларда Москва Архитектура институтида ўқиди, сўнгра аспиранту-рини тутатган. Моссовет план-лаштириш бўлиминда ишлади ва Москва Пролетар рай-онининг архитектори бўлиб хизмат қилди.

1936 йилда Ф. И. Колесов оғир бетоблиги сабабли пенсияга қилин ва 1940 йилда Москвада вафот этди.

Ф. И. Колесов ва Тур-кистондаги бошқа бошбени-кларнинг аjoyиб ҳаёти, революцион фаолияти Ком-мунистлар партия ва халқ ишга садоқатининг аjoyиб намунасидир.

«Совет Ўзбекистони» материаллари изидан

МЕҲМОН КЎНГЛИ НОЗИК

Юқоридан сарлавҳа билан босилган [газетамизнинг шу йил 12 июнь сон]и кўшма рейд материаллари республикамизнинг Тошкент, Андижон ва Самарканд областларидаги айрим меҳмонхоналарда хизмат қўндалари бўлиб қолганлиги, санъат таллабларига риоя қилинмаётганлиги, биноларнинг тех-ник ҳолати, минералик илҳозлари энг оддий таллаблардан ҳам паст даражада эканлиги ва бошқа камчиликлар очиб ташланган эди.

Ушбу танқидий мақола юза-сидан редакциямиз тоғилиш министрлик ва ташкилотлар-дан жавоблар олди.

Ўзбекистон ССР комму-наль хўжалиғи министр-лиги: министрлик ҳамда ма-ҳаллий саноат ва коммунал-маний хизмат кўрсатиш кор-хоналари ишчилари касба со-юзи республика комитети ма-қола билан танишиб чиқиб, областлар коммунал хўжалиғи

қикати Ўзбекистони газеталари редакцияларини Узоқсироф билан биргаликда меҳмонхона хўжалиғи ишларини текши-риш юзасидан ўтказган рей-ди тўғрисидаги қарори кў-риб чиқилди. Областлар ком-мунал хўжалиғи бошқармалари ва касба союзи комитет-ларига рейд натижаларини му-ҳокама қилиши ва областлар-даги меҳмонхоналар ишлари-ни тубдан яхшилаш юзасидан чора-тадбирлар ишлаб чиқи-ши, хизмат кўрсатиш мадания-тини яхшилаш, хизматчилар-га нисбатан талабчанлигини ошириш, кадрларни танлаш ва жой-мийига қўйишга ало-ҳида эътибор беришчи, ме-ҳмонхоналарни зурур жиҳоз-лар билан таъминлашчи, пул-лик ва пулсиз хизмат кўрса-

тиш турларини қонгайтириши, «Энг яхши хизмат эгаси», «Ўз касбининг устаси» деген но-мини олиш учун ўзаро мусо-бақалар ташкил этишни то-пишди.

Министрлик ва республика касба союзи комитети шу йилнинг учинчи кварталдан бошлаб меҳмонхоналар со-циалистик мажбуриятларининг бажарилиш ақуларини ҳар кварталда кўриб боради. Шу йилнинг охиригача ми-нистрлик коллегиясида барча областлар коммунал хўжалиғи бошқармаларининг Ўзбеки-стон Компартияси Марказий Комитетининг маъмур масале юзасидан қабул қилган қарор-ларини бажарилиши ҳақидаги ҳисоботлари эштилди.

МАДАНИЯТ ЯНГИЛИКЛАРИ

Самарали ҳамкорлик

Ўзбекистон санитария, гигиена ва касб касаликларини илмий-тадқиқот институтининг бир гуруҳа илмий ходимлари район ва қишлоқларимиздаги шифокорларга яқиндан ёрдам бериш, медицина фани эришган ютуқларини дала меҳнаткашлари орасида кенг пропанджа қилиш учун республикада областларга жўнаб кетишди.

Улар коммунал, умумий ва шахсий гигиена қондалари, қишлоқ маданиятини юксалтириш масалалари, қишлоқ хўжалиги зараркундаларига қарши курашда қўлланадиган кимёвий моддалар билан ишлаганда қўлланадиган санитария тадбирлари, оқётдан захарланишнинг олдини олиш чораларига бағишланган семинарларда ҳам иштирок этадилар. Медицина ходимлари билан қишлоқ меҳнаткашларининг бундай ҳамкорлиги аёнана айрилиб бормоқда.

О. АЗИЗЖАЕВ,

Саховат соҳиблари

Анчадан бундан мени юрак дарди қийнади. Юртим сачинганда гўзал олам кўзимга гўр кўринади, шу азоблардан кутуларишдан деб ўйлардим. Тошкент шаҳар соғлиқни сақлаш беш беш қармасига қаролиб марказий шифохонанинг меҳрибон врачлари ўзларининг чуқур билим ва тажрибалари билан, меҳру саховатлари билан мени бу дордан халос этдилар. Касалхонада беморларнинг яхши доволаниши, тез соғайиши учун барча қўлбилликлар мўъжиз. Айниқса, шифокорларнинг ширинсуханлиги беморлар дардига малҳам бўлмоқда. Соғайиб, жонажон коллективимга қайтишга кўмаклашган М. Зокиров, Т. Асанова сингари врачларга ҳамда шифохонанинг барча жонқурларига ҳар қанча миннатдорчилик билдирилса оз.

Г. ЗАХРАХЖАЕВ,

В. И. Ленин Марказий музееи филлиали ходими.

Бунёдкорлар мактаби

Ўзбекистоннинг турли областлари ҳамда қарош республикалардан бу йил ҳам Марказий шаҳридаги Андижон гидрометеорология техникумига 450 дан ортиқ юшунлик қабул қилинади. Бу ерда талабаларнинг яхши ўқиши, яшаш, дарс тайёрлаш, дам олишлари учун барча шартнолар яратиб берилган. Типовой ўқув корпуси, ошона, 500 кишилик ётоқхона бўлажак мелиораторлар ихтиёрига. Фан тўғрисида, спорт секциялари мунтазам ишлаб туради. Техникум қоидадаги «Ирригатор» санъат саройи қатнашчилари ўзларининг санолаштирилган спектакль, концерт программалари билан ишчи ва колхозчилар ҳаурида тез-тез бўлиб турадилар. Шу кунларда ўқув юрти студияда қўрилиш отрядлари райондаги муҳим халқ хўжалик объектларини барпо этишда жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Гидрометеорология ва гидротехника иншоотлари бўлимининг ўқувчи курс талабалари эса ишлаб чиқариш практикасини ўтказиш учун Навоий областига жўнаб кетдилар.

С. ЖУМАБОВЕВ.

Шунингдек газетхонлардан У. Мирзалиев, Р. Хамидов (Фаргона), Қ. Тўраев (Наманган), С. Султонов, А. Исмаилов, Т. Зокиров (Тошкент), Ш. Худоберганов (ҚАССР), Ш. Мирзаев (Самарқанд), Р. Раҳмонов (Бухоро) ва бошқалар ҳам редакцияга турли мазмунда хат-хабарлар юллаган.

АХБОРОТ

ХОРАЗМ
ПУХТА ТАРАДДУД
Хазорат район мектаб-хазорат янги ўқув йилига ҳо-

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУТУН
МАРКАЗИЙ
ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ
«ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ
9.00 — Время. 9.40 — Гимн настрада. 10.05 — Сизга мавзур шайлар. 10.35 — Оқдлий кун ташвишлари. * Бадийи

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОН

Орган ЦК Компартии Узбекистана
Верховного Совета и Совета
Министров Узбекской ССР

МУЛ ХОСИЛ

Калинин районидagi «Партия XXI съезда» совхози боғларида бу йил ҳосил ниятда мўл бўлди. Хўжалик соҳибкорлари шу кунгача қабул пунктларига жами 410 тонна мева етказиб бериб, йиллик планни анча ортиғи билан ўринлатдилар. Давлатга олма-нинг ўзидан 350 тонна ҳосил етказиб берилди. Бу ўтган йилдагидан 100 тонна кўпдир.

Совхозда мева топириш давом этмоқда. Хар кун шохарликлар дастурхонига кўп-лаб маҳсулотлар жўнатила-ётир. Бунда боғдорчилик бригадасининг аъзолари Нигмат Мусаев, Мамлакат Салимов, Аҳмадали Матмурзаев, Усман Анваровлар ўрнатилган маҳсулот қилмоқдалар.

— Халқ боғларимизда ҳосил сериб, — дейди боғдорчилик бригадаси бошлиғи Мир-аҳмад Курбанов, — Коллективизм билан масхалатлашиб, давлатга яна 100 тонна мева етказиб беришга аҳд қилдик. Ҳадемай бу қўшимча мажбуриятимизни ҳам ўринлаймиз.

М. СОБИРОВ.

ЧУЛ МЕВАСИ

Бухоро областидаги Шофирмон ўрмон хўжалиги меҳнатчилари олма йиғим-теримига киришдилар. Хўжалик боғлари Қизилқум бағрига жойлашган. Бу чўлдаги водий йил сайин шаҳарлик меҳнаткашларга 50 тоннадан ошариб серишра, витаминли маҳсулот бўлиб ет-моқда.

ЧУЛ МЕВАСИ

Бу боғ ҳақида гап борганда аввало хўжалиқнинг жонқур аъзоси, Бутунтиффоқ халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг бир неча бор қатнашчиси Насрулло Ҳидоятнинг номи-ни алоҳида ҳурмат ва эътибор билан тилга олишди. У бундан ролпа-ро 20 йил муқад-дам чўлдан ўзлаштирилган йи-ги ерга дастлабки олма кўчат-ларини ўтказди.

ЧУЛ МЕВАСИ

Мана, нинҳолт ўн йилдирки, чўлдаги водий мева бера бош-лади. Йилдан-йилга боғлар кен-гайиб бормоқда. 15 гектар ер-да узумзор ҳам бунёд этилди. Утган беш йилда Бухоро области ўрмон хўжаликларида етиштирилиб, давлатга топши-рилган салкам 1830 тонна ме-ва маҳсулотларида Насрулло ота Ҳидоятлов ишлаётган Шо-фирмон ўрмон хўжалиги меҳ-

ЧУЛ МЕВАСИ

натчиларининг ҳам муносиб ҳиссаси бор.

Суратларда: 1. Олма ҳосили машиналарга ортилмоқда. 2. Ўрмон хўжалигининг илгир иш-чиси Фодир Шарипов ва Ҳид-дулов ўрмон хўжалиги ишчиси Ҳайрулла Шарипов илгир аса-ларини Ашраф Исхандаров ҳу-зурида.

А. Усмонов фотолари. (ЎТАГ).

ЧУЛ МЕВАСИ

Умумий муносабатлар

ЧУЛ МЕВАСИ

Умумий муносабатлар

РЕКЛАМА ВАЗЪОЛЛАР

ҚАРШИ ШАҲРИДАГИ 42 ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1981—82 ЎҚУВ ЙИЛИГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ҚИЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БУЙИЧА
ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ ИШЧИ НАДРЛАР ТАЙЕРЛАНДИ: лаборан-
лар, жинловчи-интерловчилар, газ-электр пайвандчилар, те-
левизор ва радио тузатиш меҳнатчилари, пахтани дастлабни
ишлаш технологияси товаршунослари, электромонтерлар, хи-
соби-бухалотерлар, машина ва ускуналарни ремонт қилиш
бўйича слесарлар, муриаб ун-ўзгор асбоб-ускуналарини
(холодильник, кир ювчи машиналари, пилесос ва ҳоказолар-
ни) ремонт қилиш бўйича меҳнатчилар.

ЎҚИШ МУДДАТИ — 1—2 ЙИЛ.

Билим юртига кирувчи 17—25 ёшли ва 8—10-синф ҳаж-
мида маълумотли йигит ва қизлар қабул қилинади.
Ўқувчилар бир ойда 70 сўм стипендия (бу ётоқхона билан
таъминланади).

Ўқувчилар ўз мутахассислиги бўйича тайин оладилар
ва олий ўқув юртига боришлари учун йўлланма берилади.
Имтиҳонли диплом билан битирган ўқувчилар битта имтиҳон
тошириб, олий ўқув юртига боришга ҳақли бўлади.

ЎҚИШ 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Кирувчилар кунийдаги ҳужжатларини, тўришларини керак:
директор номига ариза, туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома,
еки паспорт, маълумоти ҳақидаги гувоҳнома ёки аттестатининг
асли нусхаси, соғлиғи ҳақидаги медицина спрвакни (266-фор-
ма), 3 ойга фотосурат (3х4 см).

— Ўқилиш юрти адреси: Қарши шаҳар, Хонобод шоссеи (под-
станция олдиди). Телефон 63-20.

СССР Темир йўллар

министрлиги

ТОШКЕНТ ТЕМИР

ЙЎЛ ТРАНСПОРТИ

ТЕХНИКУМИ

тулиқ урта мактабларини битирганларнинг ўқиш муддати
қисқартирилган гуруҳларга,
тулиқсиз урта мактабларини
битирганларни биринчи курс-
ларга

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Техникум кунийдаги ихтисос-
ликлар бўйича темир йўл
транспорт техникумининг тай-
ерлайди: тепловоз хўжалиги,
изотермик ҳаракатдаги состав
ва согутиш хўжалиги, сым ало-
қаси (темир йўл телеграф-теле-
фон алоқаси бўйича ихтисос-
лаштириш телеграф, телефон,
радио — факсат 10-синф ҳаж-
мида маълумотлилар учун), те-
мир йўл транспортда автома-
тика ва телемеханика, радио
алоқаси ва радиоинженерия
(факсат 10-синф ҳажмида ма-
лумотлилар учун), темир йўл
электр-тортиш хўжалиги, те-
мир йўл транспортда энерге-
тика таъминоти ва энергетика
хўжалиги.

Аризалар 31 июлга

(10-синфларни битирганлар-
дан 14 августгача) қабул
қилинади.

Кирш имтиҳонлари 1—

20 август кунлари ўтказила-
ди.

Ўқувчилар

Ўқувчилар сепул формали ки-
йиш ва ези киёмули вақтида
юрши учун темир йўл билет
билан, бошқа шаҳарлардан
кегилар ётоқхонадан жой
билан таъминланадилар. Сти-
пендия — бир ойга 30 сўм.
Ўқиш аълочилиги учун сти-
пендия 25 процентга кўпай-
тирилади.

Техникумда темир йўл

транспорт ихтисосликлари
бўйича сиртки бў-
лим ишлаб турибди.

Адрес: Тошкент шаҳри, Ленин

райони, 2 Сарикўл кўча-
си, 3-уй (1, 2, 3, 5, 8, 10-трамвай-
ларнинг «Сарикўл кўчаси», 39-
автобуснинг «Темир йўл транс-
порт техникуми» бекатлари).

Телефонлар: 32-40-85, 32-43-25,
32-44-98.

Ўзбекистон ССР Фанлар

академиясининг

В. И. РОМАНОВСКИЙ НОМЛИ

МАТЕМАТИКА ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС

Эълон қилади

тармоқ статистик лаборато-
риясини бўйича: муҳир, натта
илмий ходимлар (2).

КОНКУРС МУДАДИ

— Эълон қилинган кундан бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес: Тош-
кент шаҳри, 143-алока бўли-
ми, Академиклар шаҳарчаси.

Ўзбекистон ССР Социал таъ-

лимнинг министрлиги, Иттифок
миқдосиди шахсий пенсионер,
1919 йилдан бунд КПСС аъзоси

ИРИСМУХАМедовнинг

вафот этганлигини чуқур қай-
ғу билан билдириб, марҳум
инхор қилади.

Ўзбекистон ССР Автомобиль

транспорт министрлигининг
Тошкент шаҳар юстири мар-
казлаштирилган тартибда таъ-
лим трестига қарашли 2512-
автошосина коллективни қолон-
ва бошлиғи Ж. С. Хонибоева-
га отаси

Хонибоев

САТТОРБЕКОВНИНГ

вафот этганлиги муносабати
билан чуқур таъзия изхор қи-
ладилар.